

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Володимир ЛАДИКА

26» *квітня* 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для осіб, що вступають на освітній ступінь «Магістр»
(для вступників пільгових категорій)
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
(освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»)

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету
протокол № 9 від 25.04.2024 р.
Голова Вченої ради факультету
економіки і менеджменту

Ліщенко
Мargarита ЛИШЕНКО

Голова фахової
атестаційної комісії

Ліщенко
Margarita ЛИШЕНКО

Суми – 2024

Програма фахового вступного випробування для осіб, що вступають на освітній ступінь «Магістр» (для вступників пільгових категорій) за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»). 2024. 16 с.

Програму підготували:

ГОРДІЄНКО Микола	кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування
НАЗАРЕНКО Інна	доктор економічних наук, професор
НАЗАРЕНКО Олександр	доктор економічних наук, професор
ДОВЖИК Олена	кандидат економічних наук, доцент
ГАРКУША Сергій	кандидат економічних наук, доцент
ТКАЛЬ Ярміла	кандидат економічних наук, доцент
ПОЛЯТИКІНА Лариса	кандидат економічних наук, доцент

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри обліку і оподаткування (протокол № 14 від 16 квітня 2024 року).

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Вимоги до складових фахового вступного випробування та його оцінювання	5
2. Найменування розділів/теми та її зміст	6
3. Критерії оцінювання знань вступників	16

ВСТУП

Сумський національний аграрний університет здійснює провадження освітньої діяльності та оголошує прийом на навчання для здобуття ступеня вищої освіти молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, (додаток 1 до Правил прийому) доктора філософії та доктора наук (додаток 2 до Правил прийому) за спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами), формами навчання відповідно до Ліцензії (відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, яка розміщена на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України за лінком: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/vstupna-kampaniya-do-zakladiv-vishoyi-osviti-2024-roku/poryadok-prijomu-dlya-zdobuttya-vishoyi-osviti-v-2024-roci>).

Програму фахового вступного випробування підготовлено у відповідності до вимог Правил прийому для здобуття вищої освіти у Сумському НАУ в 2024 році (схвалені приймальною комісією та затверджені рішенням Вченої ради СНАУ від 15.04. 2024 року № 12) та Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.03.2024 року № 266, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14.03.2024 року № 379/41724, а також відповідно до стандартів вищої освіти, що регламентують зміст освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Для здобуття вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за ОПП «Облік і оподаткування» приймаються вступники, які мають диплом бакалавра або магістра, спеціаліста (за іншою спеціальністю), без обмеження віку.

Програма вступного випробування розроблена з урахуванням та на основі Програми предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 11 лютого 2022 року №154.

1. ВИМОГИ ДО СКЛАДОВИХ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ТА ЙОГО ОЦІНЮВАННЯ

Фахове вступне випробування дозволяє об'єктивно визначити у вступників рівень теоретичних знань, відповідних практичних умінь та навичок зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», які необхідні для опанування освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Фахове вступне випробування базується в розрізі наступних розділів: «Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО», «Фінансовий аналіз», «Оподаткування підприємств», «Бюджетна та податкова система», «Фінансовий облік за НП(С)БО», «Управлінський облік», «Фінанси підприємств», «Банківська справа та страхування».

Структура фахового вступного випробування складається з наступних блоків (компонентів): «Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО» - 15 завдань, «Фінансовий аналіз» - 15 завдань, «Оподаткування підприємств» - 15 завдань, «Бюджетна та податкова система» - 15 завдань, «Фінансовий облік за НП(С)БО» - 20 завдань, «Управлінський облік» - 20 завдань, «Фінанси підприємств» - 20 завдань, «Банківська справа та страхування» - 20 завдань.

Програма предметного тесту Єдиного фахового вступного випробування містить 126 завдань з вибором однієї правильної відповіді та 14 завдань відкритої форми з короткою відповіддю.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді має основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважають виконаним, якщо учасник Єдиного фахового вступного випробування вибрав та позначив відповідь.

Завдання з короткою відповіддю, які можна зробити без калькулятора та спеціальних таблиць, не передбачають складних математичних розрахунків.

Очікується, що час на розрахунок не повинен перевищувати 1 хв. 20 сек. Якщо наявні ланцюгові розрахунки, то не більше 2 етапів, без використання заокруглення.

За кожну правильну відповідь учасник вступного випробування зможе отримати 1 бал, тобто максимальна кількість балів за фахове вступне випробування складатиме - 140

2. НАЙМЕНУВАННЯ РОЗДІЛІВ/ТЕМИ ТА ЇЇ ЗМІСТ

1. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЗА НП(С)БО

1.1	Загальні вимоги до фінансової звітності	Державне регулювання фінансової звітності в Україні. Мета та склад фінансової звітності. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності.
1.2	Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Призначення балансу та його структура. Актив балансу. Визначення, визнання, оцінка та класифікація активів. Особливості оцінки та розкриття в балансі необоротних активів. Склад оцінка та відображення в балансі оборотних активів. Характеристика статей власного капіталу та порядок їх відображення в балансі. Визначення, оцінка та класифікація зобов'язань. Особливості оцінки та розкриття в балансі довгострокових зобов'язань. Склад поточних зобов'язань та відображення їх у балансі.
1.3	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Загальна характеристика Звіту про фінансові результати. Визнання, класифікація та оцінка доходів і витрат у Звіті про фінансові результати. Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Визначення економічних елементів операційних витрат. Розрахунок прибутку на акцію.
1.4	Звіт про рух грошових коштів	Призначення Звіту про рух грошових коштів. Класифікація видів діяльності. Методика складання Звіту про рух грошових коштів. Характеристика статей Звіту про рух грошових коштів.
1.5	Звіт про власний капітал	Поняття та складові власного капіталу. Призначення Звіту про власний капітал. Методика складання Звіту про власний капітал. Аналіз власного капіталу. Характеристика статей Звіту про власний капітал.
1.6	Примітки до річної фінансової звітності	Поняття та форми приміток до річної фінансової звітності. Пояснювальна записка до річної фінансової звітності. Зміст розділів до приміток. Порядок складання ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності».
1.7	Інформація за сегментами	Призначення, сутність звітності за сегментами. Порядок та методика складання ф. 6 «Інформація за сегментами».
1.8	Склад, організація і методика складання статистичної звітності	Статистична звітність, її сутність та призначення. Регламентація статистичної звітності. Перелік основних форм статистичної звітності сільськогосподарських підприємств. Організація та методика складання основних звітних форм.

Список рекомендованих джерел:

1. Бондар М.І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
2. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
3. Звітність підприємств : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / [В.П. Пантелеєв, О.А. Юрченко, Г.М. Курило, К.В. Безверхий; за заг. редакцією д.е.н., проф. В.П. Пантелеєва]. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 року. /Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17>.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» : наказ Міністерства фінансів

України № 137 від 28.05.1999 року. /Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>.

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 року. /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

7. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності: постанова Кабінету міністрів України від 28.02.2000 р. № 419 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>.

2. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

2.1	Сутність та інформаційне забезпечення фінансового аналізу	Сутність і завдання фінансового аналізу. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. Види фінансового аналізу.
2.2	Аналіз активів підприємства	Економічна сутність і структура активів. Аналіз динаміки і структури активів підприємства. Аналіз складу і структури необоротних активів підприємства. Аналіз складу і структури оборотних активів підприємства. Аналіз запасів підприємства. Аналіз дебіторської заборгованості.
2.3	Аналіз джерел формування капіталу підприємства	Економічна сутність і структура джерел формування капіталу підприємства. Аналіз динаміки і структури джерел фінансових ресурсів підприємства. Аналіз складу і структури власного капіталу підприємства. Аналіз складу і структури поточних зобов'язань.
2.4	Аналіз ліквідності і платоспроможності	Сутність платоспроможності і ліквідності та їх значення. Класифікація активів за ступенем ліквідності та пасивів за терміновістю погашення. Показники ліквідності та їх економічна інтерпретація. Методика розрахунку показників ліквідності та їх аналіз.
2.5	Аналіз фінансової стійкості	Сутність фінансової стійкості. Фактори впливу на фінансову стійкість. Методика розрахунку та аналіз відносних показників фінансової стійкості.
2.6	Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності підприємства	Економічна сутність і види фінансових результатів. Горизонтальний аналіз формування фінансових результатів. Методика розрахунку показників рентабельності та їх аналіз.
2.7	Аналіз ймовірності банкрутства підприємства	Поняття та види банкрутства. Причини банкрутства. Методи діагностики банкрутства (моделі Альтмана, Тафлера) та інтерпретація її результатів.

Список рекомендованих джерел

1. Жмайлова О.Г., Строченко Н.І., Лищенко М.О., Жмайлов В.М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник: Сумський національний аграрний університет. Суми. СНАУ, 2019. 292 с.

2. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз.: навчальний посібник. 2-е видання, змінене і доповнене. Полтава. 2020. 436 с.

3. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с

3. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

3.1	Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні	Сутність і суспільне призначення податків. Поняття податку та збору. Функції податків, їх сутність та особливості прояву. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика. Місцеві податки і збори та їх характеристика. Елементи, що визначаються під час встановлення податків, та їх характеристика. Види систем оподаткування: загальна і спрощена.
3.2	Платники податків, їх права і обов'язки	Види та характеристика платників податків. Права та обов'язки платників податків.
3.3	Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір	Платники податку на доходи фізичних осіб. Податкові агенти. Об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Ставки податку на доходи фізичних осіб. Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором. Ставки військового збору та порядок його розрахунку.
3.4	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	Платники, об'єкти та база оподаткування єдиним соціальним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Ставки ЄСВ, особливості їх застосування. Терміни сплати та подання звітності з ЄСВ.
3.5	Екологічний податок	Сутність та значення екологічного податку. Платники, податкові агенти, об'єкти, ставка і база оподаткування екологічного податку.
3.6	Акцизний податок і мито	Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком. Підакцизні товари та ставки. Види, платники та об'єкт оподаткування митом, порядок його сплати. Державне мито та порядок його справляння.
3.7	Рентна плата	Склад рентної плати. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування за рентною платою (водних та лісових ресурсів).
3.8	Місцеві податки і збори	Склад місцевих податків та зборів. Платники, об'єкт, база оподаткування та ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та земельного податку. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування та строки подачі звітності і сплати туристичного збору.
3.9	Податок на додану вартість	Сутність податку на додану вартість та його платники. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені та не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість. База оподаткування та ставки податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або відшкодуванню з бюджету.
3.10	Спрощена система оподаткування	Сутність та значення спрощеної системи оподаткування малого підприємництва. Групи платників єдиного податку та їх порівняльна характеристика. Ставки єдиного податку. Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування. Умови і порядок переходу на спрощену систему оподаткування для юридичних осіб.
3.11	Податок на прибуток підприємства	Сутність та значення податку на прибуток підприємства, його законодавче регулювання. Платники податку на прибуток підприємства: юридичні особи-резиденти, нерезиденти, особливі платники податку на прибуток. Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємства. Ставки податку на прибуток та порядок його обчислення. Порядок розрахунку фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток. Звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємства. Порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування згідно з ПКУ.

3.12	Адміністрування податків, зборів, платежів	Податкова звітність. Податкові консультації (терміни, зміст запиту платників податку, єдиний реєстр індивідуальних податкових консультацій, узагальнюючі податкові консультації, наслідки застосування податкових консультацій). Способи здійснення податкового контролю. Види податкових перевірок. Податковий борг і порядок його погашення.
3.13	Відповідальність платників податків	Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства. Умови притягнення до фінансової відповідальності згідно з порядком накладення штрафів за порушення трудового законодавства. Пеня, її сутність. Види штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

Список рекомендованих джерел

1. Андрущенко В.Л., Осмятченко В.О., Ізмайлов Я.О., Тучак Т.В. та ін. Податкова система: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 492 с.

2. Варналій З.С., Романюк М.В. Податкова система: підручник. К.: Знання України, 2019. 567 с.

3. Волохова І.С., Дубовик О.Ю., Слатвінська М.О. Податкова система: навчальний посібник. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

4. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 року./Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

5. Митний кодекс України: Закон України № 4495-VI від 13.03.2012 року./Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.

6. Плаксієнко В.Я. Облік, оподаткування та аудит: навч. посібн. [для студ. вищих навч. закл.] / В.Я. Плаксієнко, Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Є.А. Карпенко. Київ: ЦУЛ, 2019. 509 с.

7. Податковий Кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 року. /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

4. БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА

4.1	Сутність, призначення і роль бюджету держави	Соціально-економічна сутність, призначення та роль бюджету. Складові частини бюджету.
4.2	Бюджетна політика держава.	Економічна сутність, складові та види бюджетної політики.
4.3	Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування	Сутність бюджетного дефіциту та профіцити бюджету. Причини виникнення, види бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Види державного та місцевого боргу.
4.4	Бюджетна система та засади її побудови	Поняття та склад бюджетної системи України. Принципи побудови бюджетної системи (єдності, збалансованості, самостійності, обґрунтованості, ефективності та результативності, цільового використання коштів, публічності та прозорості). Бюджетна класифікація та її складові.
4.5	Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади	Учасники бюджетного процесу та характеристика їхніх функцій. Організація контролю за дотриманням бюджетного законодавства Рахунковою палатою України, Державною аудиторською службою України.

4.6	Система доходів бюджету	Склад та види доходів Державного бюджету України. Склад та види доходів місцевих бюджетів.
4.7	Система видатків бюджету	Склад та види видатків Державного бюджету України. Склад та види видатків місцевих бюджетів. Кошторис бюджетної установи: зміст та структура.
4.8	Податкова система і податкова політика держави	Поняття та сутність податкової політики. Поняття та сутність податкової системи. Податковий Кодекс України. Стратегія і тактика податкової політики. Сутність, мета і завдання податкової політики. Принципи формування податкової політики. 3. Цілі, методи, моделі (типи) податкової політики. Завдання податкової політики в Україні. Структура податкової системи.
4.9	Соціально - економічна сутність види податків	Сутність податків та їх елементи. Види податків і податкових платежів та їх класифікація. Функції податків та принципи оподаткування.
4.10	Податкова оптимізація та ухилення від сплати податків	Оцінка рівня податкового навантаження на макро- та макрорівнях. Теоретичні аспекти податкової оптимізації та ухилення від сплати податків. Способи ухилення від сплати податків в Україні
4.11	Податковий контроль	Податкові перевірки та їх види. Методика проведення податкових перевірок. Документальне оформлення податкових перевірок. Порядок оскарження результатів податкових перевірок. Функції, права та обов'язки контролюючих органів у сфері оподаткування.

Список рекомендованих джерел

1. Бюджетний Кодекс України.: Закон України №2456-VI від 08.07. 2010 року (у редакції Законів № 3035-IX, 3278-IX, 3460-IX від 01.01.2024 року). /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

2. Податковий Кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 року №2755-VI (у редакції Законів №3303-IX, 3325-IX від 03.09.2023 року). /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року №996-XIV (у редакції Закону №2435-IX від 10 серпня 2022 року). /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

4. Про бюджетну класифікацію: наказ Міністерства фінансів України №11 від 14.01.2011 року (у редакції наказу №0712201-23 від 01.01.2024 року)./Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>

5. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЗА НП(С)БО

5.1	Загальнотеоретичні основи фінансового обліку	Сутність та завдання фінансового обліку. Характеристика видів обліку. Предмет та об'єкти фінансового обліку. Метод фінансового обліку (сутність та складові елементи: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки, подвійний запис, баланс, звітність. Облікова політика підприємства.
5.2	Облік грошових коштів	Облік готівки в касі підприємства. Облік грошових коштів на рахунках в банках.

5.3	Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів	Облік довгострокової дебіторської заборгованості. Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Порядок визначення та облік резерву сумнівних боргів. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з різними дебіторами.
5.4	Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів	Облік основних засобів. Методи нарахування та облік амортизації основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Облік нематеріальних активів.
5.5	Облік фінансових інвестицій	Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік поточних фінансових інвестицій.
5.6	Облік запасів	Методи оцінки запасів у разі вибуття. Облік виробничих запасів. Облік товарів.
5.7	Облік витрат виробництва та виходу продукції	Облік витрат основного виробництва та собівартості випуску готової продукції (робіт, послуг). Облік готової продукції.
5.8	Облік довгострокових зобов'язань	Облік довгострокових кредитів банку. Облік цільового фінансування.
5.9	Облік поточних зобов'язань	Облік короткострокових кредитів банку. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом (ПДВ, податок на прибуток, ПДФО, військовий збір). Облік поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування (ЄСВ).
5.10	Облік доходів, витрат і фінансових результатів	Визнання та класифікація доходів і витрат. Облік доходів за видами діяльності. Облік витрат діяльності підприємства. Облік фінансових результатів діяльності.
5.11	Облік власного капіталу	Облік зареєстрованого та неоплаченого капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

Список рекомендованих джерел

1. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с.
2. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік 1: підручник / Я.П. Іщенко, О.А. Подолянчук, Н.І. Коваль. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю.В. 2020. 496 с.
3. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підручник; 2-ге вид., доп. та перероб. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, П.Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 482 с.
4. Національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку. /Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>.
5. Плаксієнко В.Я. Облік, оподаткування та аудит: навч. посібн. [для студ. вищих навч. закл.] / В.Я. Плаксієнко, Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Є.А. Карпенко. Київ: ЦУЛ, 2019. 509 с.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні.: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 року./Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

7. Шара Є.Ю., Соколовська - Гонтаренко І.Є. Фінансовий облік І: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури. 2016. 336 с.

6. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

6.1	Сутність управлінського обліку	Завдання управлінського обліку в системі менеджменту. Види інформації для цілей прийняття рішень користувачами (історична і прогнозна, фінансова і управлінська інформація).
6.2	Класифікація і аналіз поведінки витрат	Класифікація витрат для цілей (оцінки запасів і визначення фінансового результату (витрати на продукцію і витрати періоду, прямі і непрямі витрати, основні і накладні витрати); (прийняття управлінських рішень (змінні і постійні витрати, релевантні і не релевантні витрати, дійсні, альтернативні і диференціальні витрати); (контролю (контрольовані і неконтрольовані витрати). Аналіз поведінки витрат. Змінні і постійні витрати, умовно-змінні і умовно-постійні витрати.
6.3	Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат	Цілі і сутність калькулювання витрат. Калькулювання собівартості за методом повних витрат і методом змінних витрат.
6.4	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку (CVP-аналіз).	Мета і методи CVP-аналізу. Розрахунок і інтерпретація точки беззбитковості в натуральних одиницях і вартісному вимірі для одного виду продукту (товару, роботи, послуги). Розрахунок і інтерпретація обсягу діяльності в натуральних одиницях і вартісному вимірі для отримання цільового прибутку для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).
2.5	Бюджетування на підприємстві	Сутність бюджетування, його організація на підприємстві. Види і послідовність складання бюджетів. Зміст операційних і фінансових бюджетів і порядок їх складання (бюджет продаж, бюджет виробництва, бюджет використання матеріалів і закупівель, бюджет заробітної плати, бюджет загальнопромислових витрат, бюджет адміністративних і збутових витрат, бюджет руху грошових коштів, бюджет інвестицій).
2.6	Облік витрат за центрами відповідальності	Сутність центрів відповідальності. Види центрів відповідальності: центри витрат, центри прибутку, центри інвестицій. Оцінка ефективності результатів діяльності підрозділів за допомогою показників «рентабельність інвестицій» (ROI) і «залишковий дохід».

Список рекомендованих джерел

1. Колеснікова О., Гуцаленко Л., Марчук У. Управлінський облік. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 370с.
2. Круш П.В. Організація виробництва: навч. посіб. Київ. : Каравела, 2017. 536 с.
3. Лабунська С.В., Безкоровайна Л.В. Управлінський облік : навч. посіб. Харків. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 351 с.
4. Лень В.С. Управлінський облік : підруч. Київ. : Каравела, 2017. 328 с.
5. Мельник Т.Г. Бухгалтерський облік. Практикум: навч. посіб. Київ. : Кондор-Видавництво, 2017. 269 с.
6. Управлінський облік: навч. посіб. за заг. ред. д-ра екон. наук В.Я. Плаксієнка. Полтава. : Астроя, 2018. 250 с.
7. Фаріон І., Писаренко Т. Управлінський облік. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 792 с.

8. Ханенко А.В. Управлінський облік: навч. посіб. Дніпро. : ДВНЗ УДХТУ, 2018. 266 с.

9. Цал-Цалко Ю.С., Мороз Ю.Ю., Цегельник Н.І. Управлінський облік : підруч. для здобувачів освіти ВНЗ. Житомир.: Рута, 2015. 631 с.

10. Чебанова Н.В., Ревуцька Л.Є. Управлінський облік: навч. посіб. для здобувачів освіти ВНЗ. Харків. : УкрДУЗТ, 2016. 218 с.

7. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

7.1	Основи фінансів підприємств	Сутність фінансів підприємств. Фінансові ресурси (кошти) підприємств. Сутність фінансової діяльності підприємства.
7.2	Грошовий оборот, грошові розрахунки підприємств	Грошовий оборот і система розрахунків підприємства. Безготівкові розрахунки. Готівкові розрахунки. Форми безготівкових розрахунків і платіжні документи. Використання акредитивної форми розрахунків. Розрахунки з використанням векселів (простий, переказний, доходний, дисконтний, облік, продаж векселів).
7.3	Грошові потоки підприємства	Сутність грошових потоків підприємства. Класифікація грошових потоків (за видами діяльності, вхідний/вихідний). Чисті грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності: форми розрахунку та напрями використання. Дисконтування грошових потоків. Ставка дисконтування.
7.4	Формування та розподіл прибутку	Економічний зміст та види прибутку підприємства. Собівартість та її вплив на прибуток. Формування та розподіл прибутку підприємства.
7.5	Необоротні активи підприємства	Економічна сутність і призначення необоротних активів. Основні засоби підприємства, їх сутність та класифікація. Знос і амортизація основних засобів. Нематеріальні активи підприємства, поняття та класифікація. Амортизація нематеріальних активів. Методи оцінки інвестицій. Види довгострокових фінансових інвестицій.
7.6	Оборотні активи підприємства	Сутність та значення оборотних активів у господарській діяльності підприємства. Класифікація оборотних активів підприємства. Сутність та порядок визначення тривалості виробничого, операційного та фінансового циклу підприємства.
7.7	Капітал підприємства та його формування	Капітал як базова категорія фінансів підприємства (власний, залучений, позиковий капітал). Джерела формування та способи залучення капіталу (zareestrovaniy (пайовий) капітал, банківські кредити, кредиторська заборгованість, корпоративні облигації, тощо). Комерційний кредит як спосіб залучення позикового капіталу. Короткострокове фінансування підприємства на основі використання факторингу.

Список рекомендованих джерел

1. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств: навч. посібн.: 2-ге видан, розш. та доповн. Полтава: РВ ПДАА. 2018. 350 с.

2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2018. 292 с. URL: <http://dcmaup.com.ua/assets/files/finansii-pidpriemstv-2018.pdf>(дата звернення 20.01.2024)

3. Власова Н. О., П'ятак Т. В., Кочетова Т. І. Фінанси підприємств: Навч. пос. : практикум / за наук. ред. проф. Власової Н.О. Х.: Світ книг, 2019. 276 с.

4. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємств : навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 176 с.

5. Нікола С. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім.

І. І. Мечникова, 2020. 206 с

6. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

7. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.

8. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

8.1	Гроші та кредит у ринковій економіці	Походження і сутність грошей. Форми, види грошей та їх еволюція. Вартість грошей. Функції грошей. Поняття грошового обігу та його сутність. Модель грошового обігу, грошові потоки та механізм їх балансування. Структура грошового обігу. Сутність і види інфляції. Форми прояву інфляції. Причини та наслідки інфляції. Валютний курс і види валютних курсів (офіційний, плаваючий, фіксований). Фактори впливу на валютний курс. Валютний ризик та способи управління ним.
8.2	Структура банківської системи України. Національний банк України (НБУ) та комерційні банки	Статус НБУ, його завдання та функції. Структура банківської системи. Класифікація банків. Формування та реалізація грошово-кредитної політики. Облікова ставка НБУ та її застосування у визначенні вартості кредитних ресурсів
8.3	Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу.	Повноваження НБУ як емісійного центру готівкового обігу. Роль НБУ в регулюванні готівкового грошового обігу. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, його статус, функції та завдання.
8.4	Комерційні банки в банківській системі України	Основні банківські операції: кредитні, депозитні, розрахунково-касові. Доходи (процентний, непроцентний) та витрати банку. Фінансовий результат банку та його розрахунок.
8.5	Операції банків з формування власного капіталу	Сутність, структура і порядок формування власного капіталу банків. Роль резервів і фондів у формуванні капіталу банків.
8.6	Операції банків із залучення та запозичення коштів	Види вкладів (строкові, до запитання). Механізм нарахування відсотків (прості та складні відсотки). Природа позичкового відсотка: як ціна капіталу, як плата за втрату ліквідності. Економічні межі руху та фактори зміни ставки відсотка. Способи нарахування відсотка. Облікова ставка відсотка як інструмент регулювання. Причини коливання ринкової ставки відсотка.
8.7	Кредитні операції банків та операції з цінними паперами	Сутність кредиту, об'єкт та суб'єкти кредитних відносин. Функції кредиту, їх сутність, призначення та прояви в економічній практиці. Кількісна та якісна межі кредиту: сутність і наслідки їх порушення. Класифікація кредиту. Факторинг, овердрафт як форми кредитування. Сутність, призначення фінансового посередництва. Види фінансового посередництва. Послуги фінансових посередників. Інформаційні послуги.
8.8	Страховання	Сутність та класифікація страхування. Функції та принципи страхування. Обов'язкове та добровільне страхування: їх сутність. Страховий ринок та суб'єкти страхування. Страхова премія, страхова сума, страхове відшкодування та безумовна страхова франшиза.

Список рекомендованих джерел

1. Банківська система: навчальний посібник; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Blashchuk_Petyk_13_end.pdf
2. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ч. 1. Гроші. / Шевчук І.Л., Ставерська Т.О., Жилякова О.В. та ін. / Х. : Видавець Іванченко І.С., 2018. 271 с.
3. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Ч. 2. Кредит. / І. Л. Шевчук, Т. О. Ставерська, О. В. Жилякова, О. П. Близнюк. Харків : Видавець Іванченко І. С., 2019. 186 с.
4. Журавка О.С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування: навч. посібн. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
5. Іванчук Н. В. Гроші і кредит: навчальний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
6. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування: навч. посібн. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
7. Про банки і банківську діяльність. Закон України 7 грудня 2000 року № 2121-III (у редакції Закону №3587-IX від 08.03.2024 року). /Верховна Рада України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
8. Про Національний банк України: Закон України №679-XIV від 20.05. 1999 року (у редакції Закону №3498-IX від 01.01. 2024 року). /Верховна Рада України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
9. Світлична В. Ю. Гроші і кредит: підручник / В. Ю. Світлична ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.
10. Сосновська О.О. Страхування: навч. посібн. К.: Київ. університетт ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
11. Стечишин Т.Б., Луців Б.Л. Банківська справа: навчальний посібник: 2-ге вид. випр. і доповн. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 404 с
12. Щетинін А. І. Гроші та кредит: навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Оцінювання результатів вступного випробування здійснюється у два етапи.

*на першому етапі визначається тестовий бал учасника єдиного фахового вступного випробування (максимум – 140 балів).

*на другому етапі на основі тестового бала визначається рейтингова оцінка результатів учасника вступного випробування за 200-бальною шкалою, що використовується при складанні рейтингового списку абітурієнтів при вступі до магістратури в заклади вищої освіти України.

Таблиця переведення тестових балів Єдиного фахового вступного випробування до шкали 100 – 200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200
35	100	71	148	107	183,5
36	101	72	149	108	184
37	102	73	150	109	184,5
38	103	74	151	110	185
39	104	75	152	111	185,5
40	105	76	153	112	186
41	106	77	154	113	186,5
42	107	78	155	114	187
43	108	79	156	115	187,5
44	109	80	157	116	188
45	110	81	158	117	188,5
46	111	82	159	118	189
47	112	83	160	119	189,5
48	113,5	84	161	120	190
49	115	85	162	121	190,5
50	116,5	86	163	122	191
51	118	87	164	125	192,5
52	119,5	88	165	126	193
53	121	89	166	127	193,5
54	122,5	90	167	128	194
55	124	91	168	129	194,5
56	125,5	92	169	130	195
57	127	93	170	131	195,5
58	128,5	94	171	132	196
59	130	95	172	133	196,5
60	131,5	96	173	134	197
61	133	97	174	135	197,5
62	134,5	98	175	136	198
63	136	99	176	137	198,5
64	137,5	100	177	138	199
65	139	101	178	139	199,5
66	140,5	102	179	140	200
67	142	103	180		
68	143,5	104	181		
69	145	105	182		
70	146,5	106	183		

